

Xây dựng cơ sở dữ liệu vị trí việc làm: Nền tảng cốt lõi cho tinh gọn bộ máy và cải cách tiền lương

17:03 01/11/2026

Thực hiện Kết luận số 107-KL/TW ngày 17/10/2026 của Bộ Chính trị về hoàn thiện hệ thống vị trí việc làm gắn với xây dựng đội ngũ cán bộ và quản lý biên chế, các cơ quan Trung ương và địa phương đang gấp rút triển khai Kế hoạch số 71-KH/BTCTW của Ban Tổ chức Trung ương.

Các cơ quan Trung ương và địa phương đang gấp xây dựng cơ sở dữ liệu vị trí việc làm. Ảnh minh họa: TTXVN

Đây được xem là chiến dịch tổng rà soát có quy mô sâu rộng nhất từ trước đến nay, đặt nền móng cho việc quản trị nhân lực công khai, minh bạch và khoa học trong toàn bộ hệ thống chính trị giai đoạn 2027 - 2031.

Việc xây dựng Cơ sở dữ liệu vị trí việc làm không chỉ dừng lại ở bài toán quản lý nhân sự hay kiểm kê biên chế thuần túy, mà đang đóng vai trò là "chìa khóa"

mở đường cho hai cải cách quan trọng: Phân cấp, phân quyền thực chất gắn với điều kiện thực thi và triển khai chính sách tiền lương mới theo giá trị cống hiến.

Giao nhiệm vụ khẩn trương, chuẩn hóa dữ liệu theo nguyên tắc "6 rõ"

Theo Kế hoạch số 71-KH/BTCTW của Ban Tổ chức Trung ương, các cơ quan, đơn vị phải hoàn thành gửi dữ liệu ban đầu trước ngày 10/11/2026; đến trước ngày 20/11/2026 hoàn thành xác định nhu cầu nhân lực và phương án biên chế giai đoạn 2027 - 2031. Ban Tổ chức Trung ương sẽ tổng hợp, dự kiến phương án trước ngày 25/11/2026 để báo cáo Ban Chỉ đạo Trung ương vào đầu tháng 12/2026 và trình Bộ Chính trị ngay trong quý IV/2026.

Quá trình triển khai được quán triệt xuyên suốt theo nguyên tắc "6 rõ": rõ việc, rõ người, rõ trách nhiệm, rõ thời hạn, rõ sản phẩm, rõ thẩm quyền. Trung ương đặc biệt nhấn mạnh việc đề cao trách nhiệm người đứng đầu đối với tính chính xác, tính pháp lý của dữ liệu.

Các cơ quan, đơn vị phải tổ chức tiếp nhận, kiểm tra và tổng hợp ngay trong quá trình triển khai; kịp thời hướng dẫn, tháo gỡ vướng mắc. Dữ liệu phải có căn cứ, nguồn gốc, kỳ thống kê, mã tham chiếu, trạng thái kiểm chứng và người hoặc cơ quan xác nhận; phân biệt rõ dữ liệu đã tiếp nhận, đã chuẩn hóa, đã kiểm chứng và chưa đủ căn cứ. Kết quả tính đúng về kỹ thuật không thay thế xác nhận nghiệp vụ; không dùng dữ liệu chưa kiểm chứng làm căn cứ trực tiếp để nghị tăng biên chế.

Để kịp thời nhận diện, tháo gỡ vướng mắc, khó khăn và tạo sự đồng bộ, thống nhất trong triển khai thực hiện, Ban Tổ chức Trung ương đã phối hợp với Báo Nhân Dân xây dựng chuyên mục “Hỗ trợ triển khai xây dựng cơ sở dữ liệu vị trí việc làm gắn với xây dựng phương án giao biên chế của hệ thống chính trị giai đoạn 2027 - 2031” trên Cổng Thông tin điện tử Đảng Cộng sản Việt Nam.

Ban Tổ chức Trung ương thông báo để các cơ quan, đơn vị, địa phương truy cập, nghiên cứu, phổ biến các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn và tài liệu nghiệp vụ; tham khảo kết quả triển khai, mô hình, cách làm hiệu quả, bài viết phân tích nghiệp vụ và kinh nghiệm thực tiễn tại địa chỉ <https://dangcongsan.vn/ho-tro-vi-tri-viec-lam>

Trong quá trình thực hiện, các cơ quan, đơn vị, địa phương tổng hợp câu hỏi, phản ánh khó khăn, vướng mắc về nghiệp vụ để được tiếp nhận, hướng dẫn qua các số điện thoại hotline 0902172909 hoặc 0962892909 hoặc địa chỉ email: tochucdieule@btctw.dcs.vn.

Tại các địa phương, tinh thần chỉ đạo nhanh chóng được cụ thể hóa. Tại hội nghị quán triệt vào chiều 27/10, ông Đồng Văn Thanh, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Bí thư Thường trực Thành ủy, Chủ tịch HĐND thành phố Cần Thơ yêu cầu cấp ủy, cơ quan, đơn vị phải thống nhất hành động, trách nhiệm, đảm bảo chất lượng và đúng tiến độ; đồng thời nêu 3 yêu cầu xuyên suốt để thực hiện nhiệm vụ. Cụ thể gồm: Vị trí việc làm phải xuất phát từ chức năng, nhiệm vụ và sản phẩm công việc, không xây dựng để hợp thức hóa nhân sự hiện có; nhu cầu nhân lực phải được tính toán bằng dữ liệu có kiểm chứng, không đồng nhất nhu cầu với chỉ tiêu biên chế được giao; phương án đề xuất phải đi cùng giải pháp sắp xếp, điều phối, đào tạo, kiêm nhiệm và ứng dụng công nghệ, bảo đảm sử dụng hiệu quả nguồn lực hiện có trước khi đề nghị bổ sung.

Văn phòng Thành ủy Cần Thơ, Sở Khoa học và Công nghệ và phường Tân An khẩn trương thực hiện làm điểm đầy đủ 8 bước để kịp thời rút kinh nghiệm, hướng dẫn các đơn vị còn lại.

Gỡ "nút thắt" phân cấp, phân quyền và tạo dư địa cải cách tiền lương

Bài toán vị trí việc làm và giao biên chế giai đoạn tới đặt trong bối cảnh phân cấp, phân quyền diễn ra mạnh mẽ. Tại phiên thảo luận về kinh tế - xã hội tại Kỳ họp thứ 2 cuối tuần qua, đại biểu Quốc hội phản ánh thực trạng chính quyền địa phương 2 cấp quá tải khi được giao nhiều nhiệm vụ nhưng điều kiện thực thi chưa đồng bộ, khẳng định phân cấp chỉ hiệu quả khi cấp cơ sở có đủ nguồn lực.

Giải trình trước Quốc hội, Bộ trưởng Bộ Nội vụ Nguyễn Tiến Hải cho biết, Bộ đã rà soát 949 nhiệm vụ phân cấp (584 nhiệm vụ khả thi, 355 nhiệm vụ cần hướng dẫn đã ban hành đủ, 10 nhiệm vụ cần điều chỉnh thẩm quyền) và ban hành Văn bản số 11837 để tiếp tục đánh giá tổng thể. Bộ trưởng khẳng định, phân cấp phải thực chất theo phương châm "địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm", đi đôi với các điều kiện bảo đảm về nhân lực, kinh phí, hạ tầng số và cơ chế hậu kiểm. Chuẩn hóa vị trí việc làm chính là công cụ khoa học để đo lường chính xác khối lượng công việc thực tế, từ đó phân bổ biên chế tương ứng.

Song song với đó, vị trí việc làm chính là cái gốc của cải cách chính sách tiền lương. Trong 6 tháng cuối năm 2026, Ngân sách Nhà nước dành 48,5 nghìn tỷ đồng để điều chỉnh mức lương cơ sở lên 2,53 triệu đồng/tháng, điều chỉnh lương hưu và nâng phụ cấp cho 163.000 công chức cấp xã từ 25% lên 55%. Dù vậy, từ góc nhìn của đại biểu Quốc hội, những chính sách này mới chỉ mang tính chất hỗ trợ ngắn hạn.

Chia sẻ và làm rõ thêm vấn đề này, Bộ trưởng Nguyễn Tiến Hải cho biết Bộ Nội vụ đang phối hợp với Ban Tổ chức Trung ương để xây dựng Đề án tổng thể về tiền lương dựa trên vị trí việc làm và kết quả đầu ra. Đây sẽ là căn cứ quan trọng để thiết kế hệ thống bảng lương mới theo vị trí việc làm và chức danh, thay thế cho cơ chế lương hệ số ngạch bậc hiện hành.

Từ rà soát khu vực công đến tư duy thu hút nhân tài đột phá

Việc chủ động tạo cơ chế linh hoạt thu hút nhân lực chất lượng cao ghi nhận bước đi đột phá từ thực tiễn địa phương. Khi bộ máy tinh gọn, làm đúng người đúng việc sẽ tạo khoảng trống cơ chế và ngân sách để đầu tư cho nhân tài.

Ngày 30/10 vừa qua, HĐND Thành phố Hồ Chí Minh đã thông qua Nghị quyết quy định cơ chế, chính sách thu hút, trọng dụng người có tài năng với bước đột phá thể chế chưa từng có: dỡ bỏ rào cản hành chính, không bắt buộc nhân tài phải vào biên chế nhà nước, chấp nhận hình thức ký hợp đồng lao động, trả lương theo giá trị cống hiến và thưởng theo sản phẩm.

Theo đó, thành phố tập trung thu hút tổng công trình sư, kiến trúc sư trưởng, nhà khoa học trẻ, chuyên gia khoa học - công nghệ, chuyển đổi số, đổi mới sáng tạo, quản lý, pháp luật, văn hóa, nghệ thuật và thể thao. Đối với nhóm chuyên gia ký hợp đồng, thành phố thực hiện hỗ trợ thu nhập ban đầu một lần lên tới 531 triệu đồng; thu nhập hằng tháng từ 106,2 triệu đến 265,5 triệu đồng; thưởng công trình được nghiệm thu tối đa 1,593 tỷ đồng (cá nhân) và 3,186 tỷ đồng (nhóm). Cùng với đó là chính sách chăm lo như hỗ trợ tiền thuê nhà, khám sức khỏe, bố trí trường học cho con và giới thiệu việc làm cho vợ/chồng chuyên gia.

Đồng thời, đối với nhân lực chất lượng cao được tuyển dụng công chức, viên chức, thành phố hỗ trợ thu nhập hằng tháng tăng thêm từ 10,62 triệu đến 25,55 triệu đồng/tháng; thưởng công trình, sản phẩm tối đa 500 triệu đồng/công trình đối với cá nhân và 5% chi ngân sách thực tế đối với nhóm thực hiện...

Có thể thấy, giữa việc rà soát vị trí việc làm trên toàn quốc và chính sách “trải thảm đỏ” đón nhân tài của Thành phố Hồ Chí Minh là hai mặt song hành của một phương trình quản trị nhân lực tổng thể. Một bên giúp sàng lọc, phân loại, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị; một bên mở rộng biên độ để thu hút tri thức bên ngoài vào phục vụ phát triển kinh tế - xã hội.

Việc triển khai Kế hoạch 71-KH/BTCTW về xây dựng Cơ sở dữ liệu vị trí việc làm gắn với phương án giao biên chế giai đoạn 2027 - 2031 là bước chuẩn bị mang

tính nền tảng cho giai đoạn phát triển mới. Khi Cơ sở dữ liệu vị trí việc làm được chuẩn hóa, kiểm chứng và vận hành thống nhất trên nền tảng số bảo đảm an toàn thông tin, hệ thống chính trị sẽ sở hữu một bộ công cụ quản trị minh bạch, hiện đại. Đây chính là cơ sở quan trọng để Trung ương giao biên chế chuẩn xác, chính quyền địa phương thực thi phân cấp hiệu lực, trả lương đúng người, đúng việc và tạo động lực cống hiến thực chất cho đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức trong toàn hệ thống.

Theo TTXVN